

l. 1833., kot sin preprostih kmetiških staršev. Ljudsko šolo in gimnazijo je dovršil v Celju, bogoslovne študije pa v Celovcu in Št. Andražu. Dne 27. julija 1856 je bil v mašnika posvečen. Potem je kaplanoval v Artizah pri Brežicah, v Št. Petru pod Sv. gorami, v Št. Vidu pri Ponikvi in pri Sv. Roku ob Sotli do l. 1859. Bistremu pogledu nam nepozabnega škofa Slomška skromni kaplan ni ostal prikrit: poklical ga je na odgovorno in vplivno katehetsko mesto celjske gimnazije l. 1859. V prvih letih ni samo verouka predaval, ampak tudi slovenščino in stenografijo. Služil je kot profesor celih 34 let, neumorno in neutrudljivo delujoč. A leta beže in z leti tudi telesne moči. Pa tudi posamezni čuti so začeli pešati, posebno pa vid in posluš. Leta 1893. je bil primoran stopiti v stalni pokoj in pri tej priložnosti ga je presvetli cesar odlikoval z naslovom šolskega svetnika, odlikovanje, ki je bilo tedaj še silno redko. Od tega časa živi naš jubilar v svojem rojstnem mestu kot upokojenec. Pač mu mora srce veselja igrati, kadar se zmisli v svoji tih sobici svojega plodovitega delovanja. Seme, ki je je zasejal, je obrodilo stoteren sad in s svetovnim apostolom lahko vzklikne: „Bojeval sem dober boj.“

Jubilarja Krušiča ljubijo in spoštujejo vsi, kar v sedanjih tako razburkanih časih ni vsakdanja prikazen. Zasluži pač to njegov kremeniti značaj. Svojega narodnega in političnega prepričanja ni nikdar zatajil, tako da se Krušič lahko stavi za vzgled mladenci in možem, posebno pa svojim učencem. Tak je ostal Krušič skozi celo svoje življenje, zvest svojim načelom, zvest svojemu prepričanju, zvest svojemu narodu in samemu sebi in ta značajnost je nenavadno povzdignila njegov ugled med celjskim dijaštvom.

Jubilar Krušič pozna zgodovino celjskega slovenskega gibanja od njega početka do sedaj tako dobro, kakor nihče. Spominja se, ko je izdajal l. 1849. profesor Konšek „Celjske Novice“, spominja se, ko se je v celjskem gledišču še slovenski igralo, bil je med ustanovniki in prvimi odborniki celjske čitalnice. Podpiral je vsestransko slovensko slovstvo in njegova knjižnica je repertorij slovenskih knjig in listov, ki so izhajali od l. 1860. In kako se je razveselil vsake dobre slovenske knjige, vsakega dobrega slovenskega lista! Opozarjal je na te tudi svoje slovenske dijake in tako netil med njimi ogenj rodoljubja. S tako vdanostjo in nesebičnostjo je le malokdo ljubil svoj narod, kot Krušič. Veselil se je vsakega uspeha in napredka svojega naroda in ob sedanji njegovi tako redki slavnosti moramo le obžalovati, da je imel tako redkokedaj povod radovati se s svojim narodom, in tolikrat vzrok ž njim tugovati.

In ta ljubezen do slovenskega naroda ni ostala platonična; pokazala se je marveč dejanski, posebno pa proti ubogim dijakom. Z veseljem poudarjamo, da je imel jubilar Krušič lepo podružnico „dijaške

kuhinje“ pri sebi na domu. Pri njem so našli in še najdejo ubožci odprto srce in odprte roke. Da pa ljubi pri svojem človekoljubnem značaju čez vse svoje sorodnike, je umevno, in odkar mu je mati pred devetimi leti umrla, je postal naš jubilar središče svoje visoko čislane rodbine, ki se odlikuje po nesebičnem rodoljubju.

Pa tudi Krušiča duhovnika dičijo mnoge vrline. Dokaz temu, da je bil že l. 1877. odlikovan z naslovom duhovnega svetnika. V mladosti je bil Krušič najboljši propovednik, ne samo v Celju, ampak daleč naokrog. Slava njegovih propovedi se je hitro razširila po celem Sp. Štajerskem, zato ga nahajamo tolikrat kot govornika pri primicijah in drugih slovesnostnih prilikah. Naravnost vzgledne pa so bile njegove propovedi za dijake. Privrele so iz srca in segale v srce in vsi njegovi mnogoštevilni učenci mi bodo pripoznali, da je bil velik vzitek, poslušati ga.

Šolski svetnik Iv. Krušič.

Največje zasluge si je pa pridobil Krušič za slovenski narod kot učitelj; kajti on je bil vedno središče slovenskih gimnazijcev v Celju. Netil je, kakor sem že omenil, ogenj slovenskega rodoljubja med svojimi dijaki-varovanci v konviktu v oni zgodnji dōbi, ki je bila odločilna za preporod slov. naroda, in odgojil nam je mnogo izvrstnih bojnikov na narodnem polju, duhovnega in svetnega stanu. Dijaki so ga pa tudi častili kot svojega očeta, kot svojega zaščitnika. Mnogo njegovih bivših, sedaj že tudi osivelih učencev se bo spominjalo na krasno razmerje, ki je vladalo med njim kot vodjo konvikta in dijaki. Kako pristrčno se je obhajal vedno njegov imendan o kresu, bodisi v Medlogu ali v Celju! Tako idealno razmerje med profesorji in dijaki je sedaj nemogoče; zakrivilo je mnogo novejšo šolsko zakonodajstvo; pri mladini se širi duh upornosti in